

Nettverk klimatilpasning Trøndelag

Temasamling nr. 5

Klimatilpasning - tverrfaglig håndtering av ekstremnedbør og overvann

Program 1. februar 2023

Møtetid: kl. 09.00-13.30	Møtested: Teams	Hensikten med temasamlingen
Invitasjonen utsendt: 08.12.22 Endelig program utsendt 19.12.22		<ul style="list-style-type: none">- Innsikt i hvordan et våtere og villere vær påvirker Trøndelag- Hvilke rammebetingelser og verktøy fins?- Behovet for tverrfaglig tilnærming til utfordringene- Hvordan redusere konsekvensene av mer ekstrem nedbør- Hvordan kan forskning bidra med løsninger?

Bakgrunnen for temasamlingen

Det stilles i dag store krav til **klimaomstilling** i alle sektorer av samfunnet. Det betyr fokus både på reduksjon av klimagassutslipp og på klimatilpasning, eller tilpasning til et endret klima.

FNs klimarapport av aug. 2021 og FN's toppmøte i Glasgow i nov. 2021 spår «kode rød» for menneskeheten. Stadig hyppigere ekstremvær, inkludert økte nedbørsmengder, må få konsekvenser for hvordan vi jobber med klimatilpasning på alle nivå i samfunnet, både i kommuner, i forskningen, næringslivet og i resten av samfunnet.

Nettverk klimatilpasning Trøndelag (NKT); et regionalt nettverk etablert i 2017, har mål om å bidra til «*Et klimarobust Trøndelag innen 2030*». Bak NKT står flere partnere, og målgruppen for nettverket er alle kommunene i Trøndelag. Kommunene er plan- og byggesakmyndighet, med ansvar for naturfare, de er en stor utbygger og de har forvalteransvar på en rekke områder; for eks. innen infrastruktur, beredskap og naturforvaltning. Kommunene har ansvar for håndtering av ekstremnedbør og stadig økte mengder overvann, og det vil berøre en rekke kommunale enheter og fagområder, og ikke bare teknisk sektor. Behovet for oppdatering av kunnskap og råd om hvordan møte et våtere og villere klima blir stadig mer aktuelt, for en rekke fagfolk.

Kommunene ble i 2018 spurt om hvilke tema de ønsker fokus på i sitt arbeid med klimatilpasning. Økt kompetanse og erfaringsdeling ble etterspurt, og områder som **håndtering av mer ekstremnedbør og av mer overvann fikk høy prioritet**. Dette er bakgrunnen for at NKT nå ønsker å invitere til temasamling om **Klimatilpasning – tverrfaglig håndtering av ekstremnedbør og overvann**.

Hensikten med samlingen

- Å oppdatere kunnskapen om konsekvensene av et våtere og villere klima;
- Å gi ulike fagfolk kunnskap om **hvordan vi kan møte utfordringene** knyttet til **økt nedbør og mer styrtregn**
- Hva fins av verktøy, hjelpemidler og av planmessige og tekniske løsninger?

Samarbeidsprosjekt

Temasamlingen gjennomføres i et samarbeid mellom Nettverk klimatilpasning Trøndelag og flere av nettverkets partnere. På denne samlingen har følgende partnere bidratt: Miljødirektoratet, NVE, Kartverket, Innovative anskaffelser, Trondheim kommune og Statsforvalteren i Trøndelag.

Målgruppe for temasamlingen

Hovedmålgruppen for temasamlingen er fagfolk i kommunene som jobber med tema som arealplan, byggesak, kommunalteknikk, klimaendringer, klimatilpasning og de som ønsker å lære mer om klimatilpasning.

Program

Tid	Tema		Detaljer	Ansv.
09.00-09.10	Bakgrunn og status for et våtere og villere klima.	Velkommen!	Bakgrunn for temasamlingen	Statsforvalteren i Trøndelag v/Marit Lorvik og Sandra Lilledal
		Nettverk klimatilpasning Trøndelag	Presentasjon av Nettverk klimatilpasning Trøndelag	
09.10-09.25	Får vi et våtere og villere klima framover?		Status for klimaendringene med hovedvekt på et våtere og villere klima v/ Norsk klimaservicesenter (15 min)	Norsk klimaservicesenter v/ Anita Verpe Dyrødal
09.25-09.50		Økt nedbør - utfordringer for kommunene?	Hvordan kan kommunene møte et våtere og villere klima? Behovet for tverrsektorielt samarbeid (20 min)	NMBU v/Kim Paus
		Spørsmål til denne bolken? 5 min		Alle
09.50-10.00	Beinstrekk			
10.00-10.45	Hvordan forebygge negative konsekvenser av nedbør?	Nasjonale veiledere	Direktoratets prosessveileder (15 min)	Miljødirektoratet v/ Ingunn Lindemann
			Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sin nye veileder for håndtering av overvann i arealplaner (20 min)	NVE Tormod Hagerup
		Spørsmål til denne bolken? 10 min		Alle
10.45-10.50	Beinstrekk			
10.50-11.50	Hvordan jobber kommunene med overvann?	Lovverk og rettspraksis	Rettslige rammer for kommunenes arbeid med overvann og flom (25min)	NMBU v/Steinar Taubøll
		Eksempler fra kommuner i Trøndelag	Eksempel v/Trondheim kommune (15 min) - Erfaringer med håndtering av overvann i planverket (kommunedelplan vann, arealplanbestemmelser mm)	Trondheim kommune v/ Birgitte Johannesen
			Eksempel v/Melhus kommune (10 min) - Erfaringer med håndtering av overvann i planverket (fra overordnet VAO plan til reguleringsplan og teknisk plan) - Erfaringer med styrtregn	Melhus kommune v/John Ivar Reitan
		Spørsmål til denne bolken? 10 min		Alle
11.50-12.20		Lunsj		
12.20-13.25	Forskning, løsninger og verktøy		Klima2050 - Veileder bekkeåpning - Naturbaserte og tekniske løsninger for håndtering av overvann (30 min)	Klima2050 v/Edvard Sivertsen
			Kartverket - Hvor tar vannet vegen? Nytt datasett om vannveier kan bidra til kunnskap. (15 min)	Kartverket v/Lars Mardal
			Innovativ anskaffelsesprosess av løsninger på overvann (15 min)	Innovative anskaffelser v/Hilde Sætertrø
		Spørsmål til denne bolken? 5 min		Alle
13.25-13.30	Oppsummering Avslutning	Evaluerings og avslutning	Hva har vi lært i dag og veien videre? Takk for i dag!	Statsforvalteren i Trøndelag